

Anmälan av böcker utgivna 2014

BO ERIKSSON *Stockholms universitet*

Föreliggande anmälan avser ett urval av böcker rörande svensk och nordisk historia utgivna 2014. Det rör sig om böcker som redaktionen, med beaktande av recensionsrådets synpunkter, har bedömt som viktiga att uppmärksamma i *Historisk tidskrift*, men som av en eller annan anledning inte har recenserats eller kommer recenserats i tidskriften. Då två år eller mer har förflutit sedan utgivningen av böckerna i fråga anmäls de på detta sätt, för att recensionsavdelningen även fortsättningsvis skall kunna hålla rimlig aktualitet. Till skillnad från de reguljära recensionerna i *Historisk tidskrift* innehåller denna anmälan inga kvalitativa omdömen om de behandlade böckerna.

MONOGRAFIER OCH POPULÄRVETENSKAPLIGA VERK

Leif Braseth, *Samer sør for midnattssola: Sørsamenes historie, kultur og levemåte* (Bergen: Fagbokforlaget 2014). 524 s.

Samer sør for midnattssola beskriver sydsamernas historia och kultur både i Norge och Sverige. Deras historia är en annan än samernas längre upp i norr, menar författaren, i avseende på språk, historisk utveckling och levnadssätt. Boken är indelad i fem kronologiska kapitel, som sträcker sig från 800 e.Kr fram till i dag, och avslutas med ett efterord som tar upp bland annat frågor kring minoriteters rättigheter, trakasserier och statens och kommuners ansvar. Boken är rikt illustrerad med färgbilder, teckningar och kartor. Leif Braseth är journalist och författare i Norge.

Julia Dahlberg & Joachim Mickwitz, *Havet, handeln och nationen: Släkten Donner i Finland 1690–1945* (Helsingfors och Stockholm: SLS & Atlantis 2014). 361 s.

Denna rikt illustrerade vetenskapliga bok syftar till att anlägga ett släktperspektiv på historien genom att vara en kollektivbiografi över släkten Donner. Boken beskriver hur släkten etablerade sig i Finland och hur den med tiden kom att utvecklas från en lokal, österbottnisk handelssläkt till en nationell kultursläkt med breda internationella kontaktytor och stort engagemang för kultur, politik och ekonomi. Julia Dahlberg är doktorand i historia vid Helsingfors universitet och Joachim Mickwitz är docent i historia.

John D. Grainger, *The British Navy in the Baltic* (Woodbridge: Boydell 2014). 256 s.

I denna bok beskrivs den brittiska flottans aktiviteter på Östersjön, från vikingatiden fram till och med 1900-talet. Boken består av en inledning, 13 kronologiska kapitel följda av en summerande konklusion samt en förteckning över källor och litteratur. I boken uppmärksammas både handel och krig samt geografiska och klimatologiska faktorer, som vinter och is, och hur detta påverkat Östersjön som en internationell spelplats. John D. Grainger är historiker och författare till cirka 20 böcker, flertalet med militärhistoriska ämnen.

Göran Hägg, *Medici: Magnifika miljardärer och mördande mecenater i renässansens Florens* (Stockholm: Norstedts 2014). 302 s.

Denna populärvetenskapliga bok syftar till att belysa ätten Medicis historia, från medeltiden fram till och med 1700-talet, då den dog ut. Med hjälp av handel och bankaffärer blev ätten en av Europas rikaste familjer. Under nästan tre och ett halvt århundrade – 1434–1494, 1512–1527 och 1530–1737 – styrde Medici Florens. Bland ättens medlemmar återfinns bland annat fyra påvar och två drottningar. Göran Hägg (1947–2015) var författare, debattör och docent i litteraturvetenskap.

Andrej Kotljarchuk, *In the Forge of Stalin: Swedish Colonists of Ukraine in Totalitarian Experiments of the Twentieth Century*, *Stockholms Studies in History*, 100 (Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis 2014). 387 s.

In the Forge of Stalin är en studie av Gammalsvenskby, som är en tidigare svensk bosättning i södra Ukraina som grundades 1782. Kolonins historia och svenskbybornas liv studeras utifrån hur Sovjetunionen och Nazityskland med våld och förtryck försökte påtvinga området en normalisering och

det lokala motstånd som uppstod och strategier för överlevnad som valdes. Andrej Kotlarchuk är docent i historia vid Stockholms universitet.

Esbjörn Larsson, *En lycklig Mechanism: Olika aspekter av växelundervisningen som en del av 1800-talets utbildningsrevolution* (Uppsala: Historiska institutionen vid Uppsala universitet 2014). 299 s.

Växelundervisning var en undervisningsmetod som spreds från Storbritannien över hela världen i det tidiga 1800-talet. Den utgick från så kallade monitörer, det vill säga elever som hjälplärare, vilket gjorde det möjligt för en lärare att undervisa stora grupper av barn. Denna bok studerar bland annat varför växelundervisningen infördes i Sverige och hur den påverkade exempelvis skrivundervisningen. Esbjörn Larsson är fil. dr i historia och universitetslektor i utbildningshistoria vid Uppsala universitet.

Victor Lundberg, *En idé större än döden: En fascistisk arbetarrörelse i Sverige 1933–1945* (Stockholm: Gidlund 2014). 190 s.

En idé större än döden är en historievetenskaplig analys av den fascistiska arbetarrörelsens organisation, drivkrafter, propaganda och ideologi. Studien bygger till stora delar på tidigare sekretessbelagt källmaterial ur säkerhetspolisens arkiv och beskriver hur den nazistiska Lindholmsrörelsen försökte bygga upp en revolutionär fascistisk arbetarrörelse i Sverige under 1930- och 1940-talen. Victor Lundberg är fil. dr i historia vid Malmö Högskola.

Henrik O. Lunde, *A Warrior Dynasty: The Rise and Fall of Sweden as a Military Superpower, 1611–1721* (Philadelphia & Oxford: Casemate Publishers 2014). 312 s.

A Warrior Dynasty är en populärvetenskaplig bok som beskriver och förklarar Sveriges väg till militär stormakt under det trettioåriga kriget (1618–1648) och fortsatta utveckling fram till fredsslutet 1721. Tack vare ett starkt ledarskap lyckades Sverige, som var en randstat i periferin i början av perioden, att etablera en dominerande ställning på kontinenten. Boken bygger framför allt på sekundärlitteratur. Henrik O. Lunde är en norskättad före detta överste i den amerikanska krigsmakten och bosatt i USA.

Torbjörn Nilsson, *Staden mellan vågorna: Stockholmspolitik i brytningstider 1945–2014* (Stockholm: Stockholmia 2014). 367 s.

Staden mellan vågorna är en studie av politiken i Stadshuset i Stockholm efter 1945 satt i ett helhetsperspektiv. I stadens historia har ett centralt stråk utgjorts av ett ömsesidigt utbyte och kontakter med en omvärld. Olika

vänstervågor, högerågor och gröna vågor har kommit och gått. Boken ger en bred skildring av hur dessa influenser och kontakter påverkat stadens politik under 70 år, något som tidigare saknats. Torbjörn Nilsson är professor i historia och verksam vid Samtidshistoriska institutet, Södertörns högskola.

Torbjörn Norman, *Hjalmar Branting, freden och Folkens förbund samt andra studier i svensk och nordisk 1900-talshistoria*, under redaktion av Karl Molin & Alf W. Johansson (Stockholm: Hjalmarson & Högberg 2014). 410 s.

Denna bok i tre avdelningar behandlar Hjalmar Brantings (1860–1925) politiska liv och gärning ur flera aspekter, bland annat hans utrikespolitiska insatser i Nationernas förbund (avdelning 1) och hans tre ledande utrikesministrar under denna tid (avdelning 2): Erik Palmstierna, Eliel Löfgren och Richard Sandler. Den tredje och sista avdelningen utgörs av historiografiska uppsatser. Boken består av en samling uppsatser och artiklar som har varit spridda i olika tidskrifter, festskrifter och antologier och nu samlats i en volym av de båda redaktörerna. Torbjörn Norman (1933–2014) var landstingsarkivarie och högskolelärare.

Per T. Ohlsson, *Svensk politik* (Lund: Historiska Media 2014). 608 s.

Denna populärvetenskapliga bok skildrar Sveriges politiska utveckling från 1809 fram till våra dagar. Det berättas om konflikterna, reformerna, kompromisserna och förgrundsgestalterna – och om den politiska viljan i Sverige att inte låta motsättningarna gå över styr. Boken består av fem delar: 1) "Början på en ny tid, 1809–1866"; 2) "Vägen mot demokrati, 1866–1921"; 3) "Folkhemmets epok, 1921–1969"; 4) "Nya vindar, 1969–1995"; och 5) "Ett land i mängden, 1995–". Per T. Ohlsson är journalist och författare.

Birgit Petersson, *Brodjaga – luffare och journalist. En biografi över Alma Braathen* (Möklinta: Gidlund 2014). 464 s.

Denna vetenskapligt skrivna bok handlar om Alma Braathen (1906–1967), signaturen Brodjaga, som var en av *Dagens Nyheter*s främsta journalister från 1940-talet och fram till sin död 1967. Brodjaga är ryska och betyder luffare och vagabond. Hon skrev reportage om såväl samer som beduiner och reste överlag mycket under sin verksamma tid som journalist. Boken bygger på omfattande arkivundersökningar av både otryckt material och tryckta källor samt inläsning på forskningsfältet. Birgit Petersson är docent i historia och har varit universitetslektor vid Umeå universitet.

Arja Rantanen, *Pennförelse i periferin: Österbottniska sockenskrivare 1721–1868* (Åbo: Åbos Akademis förlag 2014). 342 s.

Avhandlingen undersöker sockenskrivare anställda i Österbotten från 1600-talet fram till införandet av kommunalförvaltningen vid mitten av 1800-talet. Studien är en kollektivbiografi som syftar till att ge en bild av de österbottniska sockenskrivarna; att fånga deras betydelse som förmedlare i den skriftliga lokal-, regional- och rikspolitiken. Vilka de var och i vilken grad deras läs- och skrivkunskaper bidrog till böndernas politiska aktivitet är två frågor som avhandlingen vill besvara. Arja Rantanen är sedan år 2000 direktör för Vasa landsarkiv.

Jonas Sjölander, *Ingen enkelriktad väg till frihet: Rörelserna och berättelserna om kampen mot apartheid* (Båstad: Hammarlin 2014). 374 s.

Boken behandlar den omfattande arbetarhistoriska forskningen som bedrivits i Sydafrika från 1970-talet till i dag och som undgått den svenska historieskrivningen. Genom att anlägga ett kritiskt, historiskt perspektiv vill författaren presentera en motbild till den idealiserade berättelsen om regnbågsnationen Sydafrikas väg till befrielse. Undersökningen bygger på omfattande arkivundersökningar, intervjuer och fältstudier. Jonas Sjölander är verksam som historiker vid Linnéuniversitetet.

Marie-Christine Skuncke, *Carl Peter Thunberg: Botanist and Physician – Career-Building across the Oceans in the Eighteenth Century* (Uppsala: Swedish Collegium for Advanced Study 2014). 376 s.

Carl Peter Thunberg: Botanist and Physician vänder sig till både specialister och allmänheten. Den följer botanisten och läkaren Carl Peter Thunbergs (1743–1828) resor till Japan och de holländska kolonierna samt hans vetenskapliga karriär. Thunberg efterträdde Carl von Linné d.y. som professor i Uppsala 1784. I fokus står hans vetenskapliga gärning och utbytet med det nätverk vilket han byggde upp i Europa. Carl Peter Thunberg skrev blom- och växtböckerna *Flora Japonica* (1784) och *Flora capensis* (1–3, 1807–1813) samt en uppskattad reseskildring *Resa uti Europa, Africa, Asia, förrättad åren 1770–1779* (1–4, 1788–93) som översattes till flera språk. Boken är rikt illustrerad, försedd med slutnoter och med ett förord av Björn Wittrock. Marie-Christine Skuncke är professor i litteraturvetenskap vid Uppsala universitet.

Marina Thorborg, *Kvinnor i Kina: Pirater, järnflickor och finanslejon* (Stockholm: Atlantis 2014). 357 s.

Kvinnor i Kina är en studie av de stora linjerna i kinesisk kvinnohistoria med fokus på perioden efter Kinas andra revolution 1949. Boken är kronologiskt upplagd, med start i det kejserliga Kina, och behandlar flera aspekter av kvinnors villkor: arbete och äktenskap, på landet, i städerna, könskamp och klasskamp, nationalism, feminism, krig och revolution med flera ämnen. Undersökningen bygger på omfattande käll- och litteraturstudier, i synnerhet av tidningar, skrifter och affischer. Marina Thorborg är professor i ekonomisk historia vid Södertörns högskola.

Hans Wallengren, *Socialdemokrater möter invandrare: Arbetarrörelsen, invandrarna och främlingsfientligheten i Landskrona under efterkrigstiden* (Lund: Nordic Academic Press 2014). 251 s.

I denna vetenskapliga bok studeras sätten på vilka arbetarrörelsen i Landskrona har hanterat invandring, segregation och ökad främlingsfientlighet efter 1945. Fenomen som boendesegregation, valrörelser och flyktingmottagande uppmärksammas och analyseras. Studien bygger på ett omfattande källmaterial från blanda annat arbetarrörelsen, kommunala organ och lokalpressen. Hans Wallengren är historiker och lärare vid Lunds universitet.

ANTOLOGIER

Krista Cowman, Nina Javette Koefoed & Åsa Karlsson Sjögren (red.), *Gender in Urban Europe: Sites of Political Activity and Citizenship, 1750–1900*, Routledge Research in Gender and History (New York & London: Routledge 2014). 235 s.

I antologin *Gender in Urban Europe* belyser 13 forskare från flera europeiska länder hur genusidentiteter uppstått i urbana miljöer och hur dessa bidragit till att skapa den moderna staden, från 1650 fram till 1950. De 13 kapitlen, förutom inledningen, är indelade i tre delar: 1) Gendered Use of Public Space in the Development of Citizenship; 2) Political Conflicts, Unruly Political Behavior and Gendered Citizenship, och 3) Citizenship, Philanthropy and Voluntary Work. De forskare som medverkar är, förutom redaktörerna: Katherine Aaslestad, Katie Barclay, Mats Berglund, Elaine Chalus, Ute Chamberlain, Stefan Dudink, Ulrik Langen, Andrew G. Newby, Camilla Schjerning och Deborah Leigh Simonton.

Marie Cronqvist, Patrik Lundell & Pelle Snickars (red.), *Återkopplingar* (Lund: Mediehistoria, Lunds universitet 2014). 415 s.

Denna konferensvolym innehåller 19 mediehistoriska texter, skrivna av norska, svenska och danska forskare, som behandlar medieformer som skrivbord, papper, affischer, kassetter, *fish-eye*-linser, radio, telegraf, film, smarta telefoner, litografier, dagstidningar, mikrofilm, begagnade mp3-filer, krigsbyten, biblioteksbyggnader och ölkrus. Förutom redaktörerna medverkar Henrik G. Bastiansen, Bengt Bengtsson, Rasmus Fleischer, Johan Jarlbrink, Solveig Jülich, Charlie Järpval, Åsa Bharati Larsson, Ulrik Lehman, Kristina Lundblad, Emma Hagström Molin, Andreas Nyblom, Jörgen Skågeby, Ragni Svensson, Gunilla Törnvall, Per Vesterlund och Christian Widholm.

Otfried Czaika, Jonas Nordin & Pelle Snickars (red.), *Information som problem: Medieanalytiska texter från medeltid till framtid* (Stockholm: Kungl. biblioteket 2014). 326 s.

Antologin *Information som problem* syftar till att belysa problemen som uppstått med en ökad informationshantering, från gåspennan till dagens digitala kommunikationsakter. Några frågor som diskuteras i boken: Vad är information? Är information detsamma som kunskap? Vem kontrollerar information? Kan information vara fri? De forskare som medverkar är, förutom redaktörerna: Birgitta Almgren, Jürgen Beyer, Pär Cassel, Rasmus Fleischer, Anna Maria Forsberg, Magdalena Gram, Lars Ilshammar, Mathias Klang, Esko M. Laine och Matts Lindström. Boken finns även fritt tillgänglig i digital form.

Stefan Dalin (red.), *Makt, myter och historiebruk: Historiska problem i belysning*, Skrifter i Humaniora vid Mittuniversitetet, nr 2 (Sundsvall: Mittuniversitetet 2014). 158 s.

Makt, myter och historiebruk består av sju artiklar skrivna av historiker knutna till Mittuniversitetet och behandlar makt och maktkonflikter i vardagliga sammanhang, hur myter uppstår och används samt historiebruk. De historiker som medverkar i antologin är, utöver redaktören: Per Hammarström, Börje Harnesk, Svenbjörn Kilander, Erik Nydahl, Jan Samuelson och Per Sörlin.

Bert Edström, Ragnar Björk & Thomas Lundén (red.), *Rudolf Kjellén: Geopolitiken och konservatismen* (Stockholm: Hjalmarson & Högberg 2014). 337 s.

Antologin syftar till att belysa olika sidor av statsvetaren Rudolf Kjelléns (1864–1922) verksamhet, men främst hans insatser inom forskningen. Bland de behandlade aspekterna av denne redan i samtiden kontroversielle författarens idéer och insatser märks Kjellén som geograf, geopolitiken, synen på det brittiska imperiet, hans tankar om ett europeiskt statsförbund, nationalism och boerna med flera ämnen. De forskare som medverkar i antologin är, utöver redaktörerna: Claes G. Alvestam, Bert Edström, Gunnar Falkemark, Carl Marklund, Andrés Rivarola Puntigliano, Jan Gunnar Rosenblad, Gundel Söderholm och Ola Tunander.

Eva-Carin Gerö & Hans-Roland Johnsson (red.), *Periferi och centrum: Texter om marginalisering i förmodern tid* (Lund: Nordic Academic Press 2014). 256 s.

I *Periferi och centrum* resonerar tolv forskare om marginalisering som ett sätt att förstå förhållanden och maktrelationer mellan individer, grupper och samhällen i förfluten tid. Bland de behandlade aspekterna på marginalisering finns antik teater, utanförskap eller tillhörighet i den tidigmoderna tyska prosaromanen och monstret som outsider och identifikationsobjekt. De forskare som medverkar är, förutom redaktörerna: Börje Bydén, Anna Carlstedt, Olle Ferm, Mattias Fyrh, Brian Møller Jensen, Elisabeth Wåghäll Nivre, Lars Nordgren, Lena Roos, Willmar Sauter och Hossein Sheiban.

Norbert Götz (red.), *The Sea of Identities: A Century of Baltic and East European Experiences with Nationality, Class and Gender* (Huddinge: Södertörns högskola 2014). 325 s.

Denna antologi identifierar och analyserar kollektiva identiteter i Baltikum och Östeuropa cirka 1930 och framåt med särskild tonvikt på efterkrigstiden. I fokus står nation, arbete och genus. De forskare som medverkar är, förutom redaktören: Kristina Abiala, Eva Blomberg, Håkan Blomqvist, Yulia Gradszkova, Janne Holmén, Andrej Kotljarchuk, Simo Laakkonen, Klaus Misgeld, Karl Molin, Sofia Norling, Werner Schmidt, Ylva Waldermarson, Steffen Werther och Alina Zvinkliene. Samtliga är verksamma vid eller på annat sätt anslutna till Södertörns högskola.

Peter Josephson, Thomas Karlsohn & Johan Östling, *The Humboldtian Tradition: Origins and Legacies* (Leiden: Brill 2014). 216 s.

The Humboldtian Tradition är en antologi som belyser den tyske ämbetsmannen och lärde Wilhelm von Humboldt (1767–1835) som historiskt fenomen och samtida symbol. Bland hans insatser står bland annat att ha förnyat studiet av klassiska språk och matematik samt att ha varit ideologen bakom skapandet av det nya Berlin-universitetet, som grundades 1810. Boken är indelad i tre delar: 1) "Historical Origins"; 2) "Transformations of a Tradition", och 3) "Contemporary Contentions". De forskare från olika länder som medverkar är, förutom redaktörerna: Mithell G. Ash, Pieter Dhondt, Ylva Hasselberg, Marja Jalava, Claudia Lindén, Sharon Rider, Hans Ruin och Susan Wright.

Andreas Linderöth (red.), *Det dolda hotet – 12 forskare om ubåtar* (Karlskrona: Marinmuseum 2014). 252 s.

Det dolda hotet är en antologi om ubåtar och vänder sig till en bred allmänhet. Boken är indelad i fyra delar – "Risker och olyckor", "Liv ombord", "Kultur- och genusanalys" och "Militär strategi och ubåtar" – och tar upp ämnen som minnen av Ulven, rysk-finska ubåtskriget och upplevelser av att vara ombord på en ubåt. De historiker, arkeologer, statsvetare och kulturvetare från flera olika länder som medverkar är, förutom redaktören; Mirja Arns-hav, Linda Maria Koldau, Anna Lundberg, Anna McWilliams, Søren Nørby, Katrin Orth, Emma Rosengren, Jan Rüger, Annmari Svensson, Lars Wedin och Cecilia Åse.

Krister Olsson & Daniel Nilsson (red.), *Det förflutna i framtidens stad: Tankar om kulturarv, konsumtion och hållbar stadsutveckling* (Lund: Nordic Academic Press 2014). 205 s.

Hur påverkar det globaliserade konsumtionssamhället kulturarvet och vår syn på dess värden? Denna antologi besvarar frågan genom att blicka bakåt i tiden och sedan vända perspektivet mot framtiden. Boken är indelad i fyra delar: 1) Tid och rörelse i stadslandskapet; 2) Staden som konsumtionslandskap; 3) Samtidens val – framtidens kulturarv, och 4) Bilder av framtiden. De forskare som medverkar är, förutom redaktörerna: Marcus Adolphson, Karin Bradley, Lena Eriksson, Håkan Forsell, Emma Göransson, Maria Håkansson, Christian Isendal, Mattias Kärrholm, Torbjörn Lundqvist, Gabriella Olshammar, Monica Sand och Anna Storm.

Jan Samuelson (red.), *Norrländsk kyrkohistoria i ett komparativt perspektiv* (Sundsvall: Mittuniversitetet 2014). 116 s.

Artikelbidragen i denna antologi har utvecklats ur några av de föredrag som hölls under symposiet "Norrländsk kyrkohistoria i ett komparativt perspektiv", som anordnades vid institutionen för humaniora vid Mittuniversitetet, Campus Härnösand, den 23–24 mars 2012. Bokens sex bidrag behandlar bland annat den kyrkohistoriska handbokens historiografi, kulturmöten mellan den norrländska laestadianska väckelserörelsen och det amerikanska samhället, samt väckelsekontakter mellan Sverige och Finland under 1800-talet. De historiker, kyrkohistoriker och litteraturvetare som medverkare är, förutom redaktören: Ingvar Dahlbacka, Daniel Lindmark, Carola Nordbäck, Anders Persson, Gerd Snellman och Tord Theland.

Maria Sjöberg (red.), *Personligt talat – Biografiska perspektiv i humaniora* (Göteborg & Stockholm: Makadam 2014). 371 s.

I antologin belyser ett antal historiker, litteraturvetare, konstvetare, religionshistoriker, etnologer, språkvetares, antikvetares och arkeologers personens och individens roll i historien och samhället. I fokus står livshistorierna. Bland de behandlade aspekterna på individen i historien märks bland annat självbiografiskt stoff och kvinnliga apostaters islamkritik på nätet, genre och genus i fängelseberättelser, Ellen Fries, medeltida berättelser om S:ta Elin och S:t Sigfrid, trasiga livsberättelser i romersk historieskrivning samt kroppens kunskap i livsberättelser om dans. Förutom redaktören medverkar Henrik Alexandersson, Ann-Sofie Andersson, Elisabeth Arwill-Nordbladh, Eva Borgström, Johannes Daun, Daniel Enstedt, Anna Forné, Jacob Winther Forsbäck, Kerstin Gunnemark, Anna Ihr, Lisbeth Larsson, Christian Lenemark, Katarina Leppänen, Lena Larsson Lovén, Pia Lundqvist, Sara Ellis Nilsson, Jarl Nordbladh, Britta Olinder, Brita Planck, Astrid von Rosen, Serena Sabatini, Ulla Åkerström och Linnea Åshede.

Annika Egan Sjölander et al (förf.), *Motorspriten kommer! En historia om etanol och andra alternativa drivmedel* (Möklinta: Gidlund 2014). 184 s.

Boken handlar om etanol och andra alternativa drivmedel i Sverige, från början av 1900-talet och fram till våra dagar. Den bygger på resultaten av det tvärvetenskapliga humanistiska projektet "Framtidens drivmedel? Biobränslen i historisk och kulturell belysning" och är skriven genom ett nära samarbete mellan projektgruppens deltagare och Henrik Lång, idéhistoriker och frilansande kulturjournalist. Bokens kollektiva författare är, förutom

Henrik Lång: Annika Egan Sjölander, Helena Ekerholm, Jenny Eklöf, Erland Mårald, Christer Nordlund och Bosse Sundin.

Fredrik Whitling (red.), *Svensk antikforskning vid Medelhavet: Gustaf VI Adolf och fältarkeologi i historiskt perspektiv* (Stockholm: Kungl. Vitterhets historie och antikvitets akademien 2014). 116 s.

Kung Gustaf VI Adolf (1882–1973) tog under sin tid som kronprins 1907–1950 aktiv del i flera arkeologiska utgrävningar och var även ordförande i ett flertal arkeologiska sällskap och forskningsinstitut. Om hans roll som arkeolog och svensk antikforskning i Medelhavsområdet från början av 1800-talet till 1970-talet handlar denna bok, som är en konferensvolym. Förutom redaktören medverkar Ingrid Berg, Anna Blennow, Ingrid Edlund-Berry, Anna Gustavsson, Kristian Göransson, Pontus Hellström, Sanne Houby-Nielsen, Adam Lindhagen, Gullög Nordquist, Hans-Åke Norström, Arto Penttinen, Paavo Roos, Eva Rystedt, Ann-Louise Schallin, Fredrik Thomasson och Fredrik Tobin.

ARKIVÖVERSIKTER, KÄLLPUBLIKATIONER OCH HANDBÖCKER

Ronny Edvinsson, Tor Jacobson & Daniel Waldenström (red.), *House Prices, Stock Returns, National Accounts, and the Riksbank Balance Sheet, 1620–2012, Historical Monetary and Financial Statistics for Sweden, 2* (Stockholm: Ekerlid 2014). 394 s.

Denna uppslagsbok presenterar statistiska siffror på bland annat BNP, handelsräkning, huspriser och Riksbankens balansräkningar från 1600-talet och framåt. I boken ingår en förklarande inledning och historisk översikt skriven av de tre redaktörerna. Övriga medverkande är: Sölvi Blöndal, Jan Bohlin, Klas Fregert, Roger Gustafsson, Johan Söderberg och Anders Ögren.

Lennart Hagåsen, *Ortnamnen i Hälsingland: 2:2, Hudiksvalls kommun, Hudiksvallsområdet, bebyggelsenamn*, Skrifter utgivna av Institutet för språk och folkminnen, Namnarkivet i Uppsala, Ser. A, Sveriges ortnamn (Uppsala: Institutet för Språk och folkminnen 2014). 320 s.

Denna bok presenterar och förklarar i 201 artiklar namnen på nutida och försvunna bebyggelser i Hudiksvall stad samt andra bynamn och gårdsnamn belägna i Hudiksvalls kommun. Boken innehåller ett flertal fotografier i färg, specialkartor samt en förteckning över använda källor och litteratur.

Britt Hedberg, *Uppsala stifts herdaminne: 1367–1527*, Uppsala stifts herdaminne: Serie 4, Missionstid, medeltid, reformationstid, bd. 2 (Uppsala: Stiftshistoriska kommittén i Uppsala 2014). 559 s.

Detta vetenskapligt grundade personhistoriska uppslagsverk omfattar samtliga kyrkomän och präster verksamma i Uppsala stift 1367–1527, men presenterar även makthavare (påvliga och svenska världsliga) och reformrörelser under samma period. Boken innehåller ett flertal bilder och fotografier av källor och kyrkliga föremål av relevans för redogörelsen.

Olof Kåhrström (red.), *Den svenska lantbrukslitteraturen från äldsta tid t.o.m år 1850: Bibliografisk förteckning uppgjord av Per Magnus Hebbe*, faksimilutgåva med korrigeringar, kompletteringar och tillägg av Olof Kåhrström (Stockholm: Kungl. Skogs- och lantbruksakademien 2014). 848 s.

Denna bok återger i faksimil överbibliotekarien vid Lantbrukshögskolan Per Magnus Hebbes *Den svenska lantbrukslitteraturen*, som publicerades första gången åren 1939–1945 och tar upp böcker, småskrifter och tidningsartiklar inom de olika agrara ämnesområdena utgivna före 1851. Källpublikationen är utökad med bland annat en inledande artikel av professor Janken Myrdal om lantbrukslitteraturen under 1700-talet som indikator på djupgående mentalitetsförändring i samhället.